

Gordana Dobrovac (priredila): JEZIK I KOGNITIVNA NEUROZNANOST, KNJIGA STUDIJA, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni interdisciplinarni poslijediplomski doktorski studij, 2006., str.178.

Ugledno Sveučilište u Zagrebu priredilo je i publiralo (Gordana Dobrovac, priredila) knjigu o poslijediplomskim doktorskim studijima (koncept interdisciplinarnih sveučilišnih studija) pod nazivom »**Jezik i kognitivna neuroznanost**« u nakladi Centra za poslijediplomski studij Sveučilišta u Zagrebu i Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologiski razvoj Republike Hrvatske.

U sadržajnom smislu je knjiga strukturirana u šest zasebnih tematskih sudijskih poglavlja: (1) Uvod; (2) Opći dio; (3) Opis programa; (4) Uvjeti izvođenja studija; (5) Ostale napomene; i (6) Kodovi predmeta s prilozima: (a) Opis predmeta i/ili modula –prema godinama studija; (b) Nastavnici i suradnici koji će sudjelovati u izvođenju predmeta – prema abecednom redoslijedu; (c) Popis predavača i ustanova; (d) Popis predavača i naslovi predmeta; i (e) Adresar predavača.

Knjiga (studija) »**Jezik i kognitivna neuroznanost u prvom uvodnom poglavlju** donosi razloge za pokretanje ovakvog interdisciplinarnog doktorskog studija s aspekta Europske perspektive i postavljanja novih studijskih doktorskih disciplina. Razlozi za utemeljenje i pokretanje novih doktorskih studija se temelje na prepostavci da je područje (vjerojatno predлагаči podrazumijevaju da se radi o znanstvenom polju a ne znanstvenom području) kognitivne znanosti jedno od najpropulzivnijih znanstveno-istraživačkih područja u svijetu. Studija se poziva na dva desetljeća intezivnog razvoja kognitivnih znanosti u SAD-a kao i na desetogodišnjim znanstvenim iskustvima u Europi. Priređivači studije navode kako je danas nepobitna činjenica da je kognitivna neuroznanost interdisciplinarno znanstveno područje koje izgrađuje i promjenjuje nova znanja koja se mogu implementirati u drugim interdisciplinarnim znanstvenim disciplinama. Temeljni predmet istraživanja u kognitivnoj znanosti je za predлагаče mozak te razvoj novih metoda i tehnologija za promatranje moždane aktivnosti u području razvoja i primjene kognitivnih znanosti. S gledišta Hrvatske znanstvene i visoko školske perspektive studija se temelji na iskustvima Sveučilišnog interdisciplinarnog poslijediplomskog studija pod nazivom »Jezična komu-

nikacija i kognitivna neuroznanost« koji je pkrenut 2003.godine, kao sveučilišni interdisciplinarni poslijediplomski studij Sveučilišta u Zagrebu. Uvodno studija ukazuje kako je studij nastao kao rezultat reformskih i zakonskog usklađivanja (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju RH iz 2004.godine) prema kojem se visoko školstvo na hrvatskim sveučilištima mora uskladiti s načelima Bolonjskog procesa i novim proklamiranim znanstvenim inicijativama za pokretanjem novih interdisciplinarnih znanstvenih studija i projekata. Tako je i ovaj doktorski studij pod nazivom »**Jezik i kognitivna neuroznanost**« pokrenut u znanstvenom području interdisciplinarne znanost a iz znanstvenog polja »kognitivne znanosti«.

U drugom poglavlju »Opći dio« je razvidno da je nositelj studija Centar za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu s brojnim suradnim institucijama koje sudjeluju u pokretanju i zvođenju ovog doktorskog programa, i to: a) Sveučilište u Zagrebu (Filozofski fakultet, Prirodoslovno matematički fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet, Medicinski fakultet, Hrvatski institut za istraživanje mozga); b) Institut »Ruđer Bošković«, Institut za antropologiju, Institut za filozofiju; c) Sveučilište u Splitu (Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje; te ugledne međunarodne institucije: d) Sveučilišta i instituti iz Europe (Hungarian Academy of Science, Research Institute for Psychology; Technical University of Budapest, Department of Cognitive Science, Karl-Universitat, Institut für Sprachwissenschaft, FC Donders Center for Cognitive Neuroscience, Institut »Jožef Stefan«); te ugledna institucije iz SAD-a (North Western University, Department of Communication Sciences and Disorders, Carnegie Mellon University, Department of Psychology, Harvard Medical School, MGH-NMR Center, The Rowland Institute for Science, The MGH-NMR Center, Franklin & Marshall College, Whately psychology Laboratories; University of Buffalo, Department of Linguistics, Purdue University, ASL Linguistics Research Laboratory. Ovo poglavlje je fles pregled o dosadašnjim iskustvima predlagača u provođenju poslijediplomskih i doktorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu, kao i o programskim iskustvima na utemeljenju novih doktorskih studija koji trebaju omogućiti otvorenost studiranja i mobilnost studenata. Vrijedno je istaknuti i najavu o dvije mogućnosti ustrojavanja tkz. združenih doktorskih

studija (1) u znanstvenom polju kognitivne neuroznanosti kao i (2) mogućnost uključivanja doktorskih studija ili njegovog dijela u zajednički (zdrženi) program s inozmnim sveučilištima (Joint Study Programme) zbog velikog udjela stranih predavača koji su uključeni u interdisciplinarni doktorski studij »Jezik i kognitivna neuroznanost«.

Treće poglavlje (»Opis programa«) predstavlja detaljan pregled programske strukture i organizacije novog doktorskog studija s popisom obveznih te izbornih studijskih predmeta i/ili modula studiranja. Detaljno se obazlaže struktura i organizacija doktorskog programa u punom radnom vremenu (full time) i studija s dijelom radnog vremena (part-time). Posebno je razrađen i detaljno obrazložen istraživački dio programa po studijskim godinama. Vrijedno je istaknuti sustavno razrađeni algoritam studiranja za studente (ritam studiranja) koji uključuje studentske obveze, uvjeti studijskog napredovanja kroz studij, upis u sljedeći semestar, odnosno sljedeću studijsku godinu s (ne)mogućim preuvijetima za upis pojedinog predmeta ili skupine studijskih predmeta na doktorskom studiju. Predlagatelji programa drže kako je sustav savjetovanja i vođenja kroz doktorski studij (mentorstvo) ključni faktor za uspješno studiranje i uključivanje u istraživački rad polaznika doktorskih studija u procesu oblikovanja individualiziranog programskog doktorskog kurikuluma. Predloženim doktorskim programom definirani su kriteriji, odnosno uvjeti, prijenosa ECTS bodova (pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu odabrati s drugih studija na sveučilištu-predlagaču ili na drugim srodnim sveučilištima. Studija detaljno opisuje način završetka studija i uvjete za prijavu teme doktorskog rada s razrađenim i opisanim postupkom uvjeta za prihvatanje teme doktorskog rada (postupak i uvjeti ocjene doktorskog rada i sam način javne obrane doktorskog rada).

U četvrtom poglavlju (»Uvjeti izvođena studija«) normativno se regulira mjesto izvođenja studijskog programa (studijska oprema i prostorni uvjeti) te se donose opisni podaci o mogućim istraživačkim studijskim resursima koji se odnose na sam eksperimentalnu istraživačku opremu i ljudske potencijale koji su potrebni za uspješno studiranje i zaključivanje ovog doktorskog studija. U studiji se eksplicitno navodi popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se utemeljuje predloženi dok-

torski studijski program. Pregledno je razrađen menadžment program studiranja i komunikacijsko studijsko vrijeme (institucijsko rukovođenje doktorskim programom, ugovorni odnosi između studenata i nositelja doktorskih studija, stjecanje ECTS bodov, izvođenje istraživačkog rada, obrana disertacije te ostvarivanje obveznih i izbornih aktivnosti polaznika doktorskih studija).

Naslovljeno peto studijsko poglavlje (»Ostale napomene«) odnosi se na samu tehnologiju i proces izvedbe studijskog programa (knjižnički studijski fond, finansijska potpora, projekt »Tempus«, e-learning (nastava na daljinu) te naputak o mogućnostima da se, uz stečenu diplomu, izdaje i suplement (dodak) diplomi na hrvatskome i engleskom jeziku.

Šesto poglavlje (»Kodovi predmeta«) je vizualna prezentacija shematskog predmetnog koda s šest oznaka (nositelj studija, ime studija, razina predmeta, skupina predmeta, mjesto i razina) kao tipski kodni model CPJD13 (kod, predmeti, nositelji) studijskog programa.

Knjiga (prezentirana studija) je dopunjena (u pritoku) s dodatnim pedagoškim i komunikološkim prilozima: Opis predmeta i/ili modula – prema godinama studija; Nastavnici i suradnici koji sudjeluju u izvođenju predmeta (prema aecednom redoslijedu) radi informacijske i komunikacijske preglednosti; Popis predavača i suradničkih ustanova; Popis predavača i naslovi studijskih predmeta; te adresar predavača (institucija, telefon, fax, e-mail i Web stranica) od 30-tak uglednih domaćih i inozemnih sveučilišnih profesora koji sudjeluju u realizaciji doktorskog studijskog programa s kontakt adresom studijske referade Svučilišta u Zagrebu.

U sintetskom pregledu i analizi ove prezentirane knjige-studije »Jezik i kognitivna neuroznanost«, možemo iskazati zadovoljstvo s prezentiranim studijom koja donosi sadržajnu, programsku, organizacijsku i nastavnu strukturu modela novih sveučilišnih interdisciplinarnih poslijediplomskih studija na oglednom primjeru novog doktorskog studija »Jezik i kognitivna neuroznanost«. Svaka knjiga (pa tako i ova studija) otvara nove nove puteve znanosti u popravi prijedloga za uspostavljanje novih doktorskih studijskih disciplina. S toga priređivačima ove knjige (studije) moramo odati priznanje na izuzetno suvremenom i zanimljivo

prezentiranim konceptu novih sveučilišnih interdisciplinarnih poslijedipolmskih doktorskih studija na Sveučilištu Zagrebu. Možemo, na kraju ovog pregleda, iskazati zadovoljstvo da Sveučilište u Zagrebu, uspostavom novih doktorskih intrerdisciplinarnih studijskih programa, želi uspostaviti visoku razinu novih, kreativnih i međunarodno priznatih doktorskih studija koji aspiriraju i potiču nova obrazovna, kulturno-istraživačka, znanstvena i kreativna nova znanja na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne međunarodne sveučilišne interdisciplinarnе suradnje. S obzirom da žimo u vremenu naglih i radikalnih informacijskih i komunikacijskih promjena prava je šteta da je u programu ovog doktorskog studija izostala predmetna disciplina komunikologija, odnosno srodnji komunikološki predmet, kao znansot koja pružava ljudsku komunikaciju s aspekta utjecaja i razvoja novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i razumijevanja jezika, translatologije i kognitivne neuroznanosti. Temeljem ove široko prezentirane sadržajne i programske lepeze znanja i novih kognitivnih spoznaja, za programsko utemeljenje novih interdisciplinarnih sveučilišnih doktorskih studija, čitatelji, znanstvenici i kreatori novih poslijediplomskih doktorskih studija dobivaju jedan novi sintetski model za postavljanje suvremene organizacije interdisciplinarnih doktorskih studija. Predložena studija otvara nove puteve i znanstvene umrežene mostove međunarodnog znanstvenog sporazumijevanja na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne sveučilišne suradnje.

Knjigu (studijski projekt doktorskih studija) preporučamo svim zainteresiranim znanstvenicima i sveučilišnim kreatorima koji promišljaju i postavljaju nove poslijediplomske i doktorske sveučilišne studijske discipline. Ovu knjigu, kao studijski projekt novih doktorskih studija, slobodan sam preporučiti svim nastavnicima i studentima poslijediplomskih i doktorskih studija koji interdisciplinarno promišljaju stratešku, tehnološku, informacijsku i komunikacijsku budućnost jezika, translatologije, komunikologije i kognitivne neuroznanosti na našim i međunarodnim sveučilišnim prostorima.

Primljeno: 2012 – 10 – 12

Prof.dr.sc.Mario Plenković,
Sveučilište u Zagrebu,
Katedra za komunikologiju,
Grafički fakultet, Zagreb, Hrvatska

DRUŠTVO I TEHNOLOGIJA 2012 – DR. JURAJ PLENKOVIĆ, Zagreb, Hrvatsko komunikološko društvo / Croatian Communication Association, str.739

Elektonički zbornik radova "Društvo i tehnologija 2012 – dr. Juraj Plenković", u obujmu od 739 stranica, sadržava znanstvene radeve koji su prezentirani na tradicionalnom međunarodnom znanstvenom skupu "Društvo i tehnologija 2012 – Dr.Juraj Plenković" koji se održao u Lovranu od 28-30.lipnja 2012. godine.

Nakladnik zbornika je Hrvatsko komunikološko društvo u suradnji s nakladničkim partnerima (MediaNet, PressCut i Alma Mater Europea), dok su organizatori skupa International Federation of Communication Associations i Hrvatsko komunikološko društvo, a suorganizatori su Fakultet za menadžment i turizam, Sveučilište u Rijeci, Katedra za komunikologiju, Grafički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić" i Alma Mater Europea, Europsko središće Maribor. Zbornik se sastoji od osam tematskih cjelina: (I) Društvo, tehnologije i škola budućnosti, ((II) Nove ICT tehnologije, mediji i e-obrazovanje, (III) Komunikacijski menadžment i odnosi s javnostima, (IV) Znanost, kultura, religija, tehnologija i razvoj društva, (V) Društvo i međugeneracijski dijalog, (VI) Bolonjski obrazovni proces i budućnost obrazovanja, (VII) Tehnologija i svjetski turistički trendovi i (VIII) Novinarstvo i Europa (1992.-2012.). Recenzenti objavljenih znanstvenih radova su renomirani i uvaženi domaći i inozemni znanstvenici i istraživači: Prof.dr.sc.Thomas A. Bauer (Austrija), Prof.dr.sc. Ivo Cifrić (Hrvatska), Prof.dr.sc. Ksenija Čulo (Hrvatska), Prof.dr.sc. Boguslawa Dobek-Ostrowska (Poljska), Prof.dr.sc. Slobodan Elezović (Hrvatska), Prof.dr.sc. Waldemar Furmanek (Poljska), Prof.dr.sc. Vlado Galičić (Hrvatska), Prof.dr.sc. Jozsef Gyorkos (Slovenija), Prof.dr.sc. Vitomir Grbavac (Hrvatska), Prof.dr.sc. Jouko Havunen (Finska), Prof.dr.sc. Milan Jurina (Hrvatska), Prof.dr.sc. Klaus Krippendorf (SAD), Prof.dr.sc. Vladimir Lvov (Rusija), Prof.dr.sc. Omer Ozer (Turska), Prof.dr.sc. Mile Pavlić (Hrvatska), Prof.dr.sc.Mario Plenković (Hrvatska), Prof.dr.sc. Mirko Pšunder (Slovenija), Prof.dr.sc. Vladimir Rosić (Hrvatska), Prof.dr.sc. Franko Rotim (Hrvatska), Prof.dr.sc. Daniela Roventa Frumusani (Rumunjska) , Prof.dr.sc. Zdravko Šorđan (Srbija), Prof.dr.sc. Ludvik Toplak